

OCENA RYZYKA ZAWODOWEGO

**ZAWIERA AKTUALIZACJĘ
O KORONAWIRUSA**

Rozdział I

Zasady i metody oceny ryzyka zawodowego

1. Wprowadzenie	7	Miejsce wykonywania zadań	16
Podstawa prawna	7	Wykaz wykonywanych czynności.....	16
Zasady przeprowadzenia oceny ryzyka zawodowego.....	7	Niedogodności.....	16
2. Definicje.....	7	Poziom wykształcenia i przygotowania zawodowego oraz wymagane uprawnienia i predyspozycje	16
Bezpieczeństwo i higiena pracy	8	Inne osoby, które mogą być narażone na ryzyko związane z charakteryzowanym stanowiskiem pracy	17
Działanie korygujące	8	C. Dodatkowe informacje	17
Działanie zapobiegawcze	8	D. Zespół do oceny ryzyka zawodowego w firmie.....	17
Identyfikacja zagrożenia.....	8	Pracownicy nadzoru – kierownicy i majstrowie	17
Niezgodność.....	8	Kwalifikacje powołanych osób.....	17
Ocena ryzyka zawodowego.....	8	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego przez podmiot zewnętrzny.....	18
Ryzyko zawodowe.....	8	6. Informowanie o ryzyku zawodowym	18
Stanowisko pracy	8	Sposób przekazywania informacji	18
Wymaganie.....	8	7. Metody oceny ryzyka zawodowego	18
Zagrożenie.....	8	A. Wybór metody	18
Zagrożenie znaczące	9	Akceptowalny poziom ryzyka zawodowego	20
Zdarzenie potencjalnie wypadkowe.....	9	B. Metoda PHA (z ang. <i>Preliminary Hazard Analysis</i>) – wstępna analiza zagrożeń.....	20
3. Cel oceny ryzyka zawodowego.....	9	Parametry ryzyka.....	20
4. Obowiązki pracodawcy i rola służby bhp.....	10	Wzór – metoda PHA.....	20
A. Obowiązki pracodawcy	10	Szacowanie parametrów ryzyka.....	20
Kodeks pracy.....	10	Wartościowanie ryzyka.....	21
Kiedy przeprowadzać ocenę ryzyka zawodowego	10	C. METODA MATRYCY RYZYKA DLA NIEMIARZALNYCH CZYNNIKÓW ŚRODOWISKA PRACY WG POLSKIEJ NORMY PN-N-18002:2011 <i>Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego</i>	21
Okresowa ocena ryzyka zawodowego	11	Parametry ryzyka.....	21
B. Rola służby bhp.....	12	Szacowanie parametrów ryzyka.....	21
Obowiązki osób wykonujących zadania służby bhp.....	12	Wartościowanie ryzyka.....	22
5. Przygotowanie oceny ryzyka zawodowego w firmie.....	12	D. METODA OCENY RYZYKA DLA MIERZALNYCH CZYNNIKÓW ŚRODOWISKA PRACY WG POLSKIEJ NORMY PN-N-18002:2011 <i>Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego</i>	23
Polecenie (zarządzenie) pracodawcy o przeprowadzeniu oceny ryzyka zawodowego w firmie	12	Charakterystyka metody.....	23
Kto powinien oceniać ryzyko zawodowe	13	Czynniki mierzalne	23
A. Wykaz stanowisk pracy i ich analiza	13	Wartościowanie ryzyka.....	23
Rozszerzenie oceny ryzyka zawodowego na pozostałe stanowiska pracy.....	13	Zmniejszenie poziomu ryzyka	24
B. Charakterystyka stanowiska pracy.....	14		
Elementy charakterystyki stanowiska pracy.....	14		
Wykonywane zadania.....	16		

Zwiększenie poziomu ryzyka.....	24
E. Metoda Risk Score (metoda wskaźnika ryzyka)....	24
Wzór – metoda Risk Score	24
Ocena parametrów ryzyka.....	24

Rozdział II

Identyfikacja zagrożeń i ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy

1. Wprowadzenie	29
2. Identyfikacja zagrożeń	29
Lista stanowisk pracy	31
Źródła informacji o zagrożeniach.....	31
Analiza stanowiska pracy	32
Lista kontrolna	33
Przykłady list kontrolnych	33
Sytuacje i czynniki a zagrożenia.....	39
Ergonomia i pracownicy	40
3. Szacowanie i ocena ryzyka zawodowego	40
Parametry oceny ryzyka zawodowego.....	40
Stopień możliwej straty.....	41
Wystąpienia zdarzenia niebezpiecznego	41
Prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia.....	41
Częstość i czas narażenia na zagrożenie	42
Możliwość uniknięcia lub ograniczenia strat.....	42
Wartościowanie (ocena) ryzyka zawodowego.....	43
Przykłady kart oceny ryzyka zawodowego.....	43

Rozdział III

Profilaktyka ryzyka zawodowego

1. Wprowadzenie	49
Charakter oceny ryzyka zawodowego.....	49
Efekty oceny ryzyka zawodowego.....	49
Bardzo małe ryzyko zawodowe	49
2. Ocena istniejących środków bezpieczeństwa	49
Zminimalizowanie ryzyka zawodowego.....	50
Działania korygujące i działania zapobiegawcze.....	50
3. Rodzaje działań profilaktycznych	50
A. Eliminacja zagrożenia	50

Możliwość wyeliminowania ryzyka zawodowego	50
B. Ograniczanie ryzyka zawodowego.....	51
Możliwość obniżenia poziomu ryzyka zawodowego..	51
Zmniejszanie zagrożenia – zastępowanie.....	51
Środki ochrony zbiorowej	51
Organizacja pracy.....	52
Środki ochrony indywidualnej.....	52
Pierwsza pomoc	52
Przygotowanie pracowników	52
C. Wybór sposobu zmniejszenia ryzyka zawodowego.....	53
4. Planowanie profilaktyki	54
Program naprawczy po ocenie ryzyka zawodowego na stanowisku pracy	54
5. Skuteczność profilaktyki	54
Błędy w ocenie ryzyka zawodowego	54
Skutki błędów w ocenie ryzyka zawodowego.....	55
Nieskuteczność działań profilaktycznych	55

Rozdział IV

Dokumentowanie oceny ryzyka zawodowego

1. Proces oceny ryzyka zawodowego w firmie	59
Kto powinien oceniać ryzyko zawodowe	59
Wstępna faza oceny ryzyka zawodowego.....	59
2. Dokumenty z przeprowadzonej oceny ryzyka zawodowego	60
Dokumentacja dla pracodawcy.....	60
Dokumentacja dla pracownika.....	61
3. Wzory dokumentów z praktycznym komentarzem	61
A. Informacja pracodawcy o ryzyku zawodowym związanym z pracą w zakładzie pracy	62
B. Informacja o zapoznaniu pracownika z ryzykiem zawodowym.....	64
C. Karta oceny ryzyka zawodowego wg Polskiej Normy PN-N-18002:2011	66
D. Program naprawczy po ocenie ryzyka zawodowego przeprowadzonej w dniach ... r.....	68

Rozdział V**Lista kontrolna procedury oceny ryzyka zawodowego**

1. Wprowadzenie	73
2. 21 pytań, na które trzeba odpowiedzieć – lista kontrolna	73

Rozdział VI**Problemy praktyczne w 32 pytaniach i odpowiedziach**

1. Pracownik wykonujący ręczne prace transportowe – identyfikacja i weryfikacja zagrożeń.....	79
2. Uprawnieni do przeprowadzania oceny ryzyka zawodowego.....	80
3. Pracownik fizyczny – konserwator oczyszczalni ścieków – identyfikacja i weryfikacja zagrożeń.....	81
4. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego pracownika administracyjno-biurowego zatrudnionego w dziale kadr.....	82
5. Aktualizacja oceny ryzyka zawodowego	84
6. Aktualizacja oceny ryzyka zawodowego w związku z COVID-19	85
7. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego na stanowisku pracy pracownika zatrudnionego przy pracy na wysokości (stanowisku pracy dekarza).....	86
8. Instrukcja oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy	87
9. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy z komputerem	90
10. Ocena ryzyka zawodowego w zakładzie gastronomicznym	93
11. Ocena zagrożeń na stanowisku pracy.....	94
12. Ocena ryzyka zawodowego w firmie produkującej substancje rakotwórcze.....	96
13. Montażowe stanowisko pracy – identyfikacja i weryfikacja zagrożeń	97

14. Co robić, gdy w firmie nie przeprowadzono oceny ryzyka zawodowego.....	98
15. Przechowywanie dokumentów oceny ryzyka zawodowego.....	99
16. Centrum dokumentacyjne – identyfikacja zagrożeń.....	100
17. Zarządzanie ryzykiem zawodowym spawaczy.....	101
18. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego na stanowisku pracy kierowcy samochodu dostawczego przewożącego sprzęt RTV	102
19. Ocena ryzyka zawodowego kobiet w ciąży i karmiących piersią	103
20. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego na stanowisku pracy pletwonurka.....	103
21. Charakterystyka stanowiska pracy stolarka obsługującego stołową pilarkę tarczową z posuwem ręcznym i frezarkę dolnowrzecionową.....	106
22. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego na stanowisku pracy sprzątaczkii biurowej	108
23. Zadaniowa ocena ryzyka zawodowego.....	110
24. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego na stanowisku pracy nauczyciela wychowania fizycznego.....	111
25. Informowanie pracowników o ryzyku zawodowym.....	113
26. Ocena zagrożeń i ryzyka zawodowego na stanowisku pracy pielęgniarki w domu pomocy społecznej dla psychicznie chorych.....	114
27. Częstotliwość oceny ryzyka zawodowego.....	116
28. Ocena zagrożeń na stanowisku pracy z tomografem komputerowym	117
29. Górnik strzałowy w chodniku węglowym kopalni węgla kamiennego – identyfikacja i weryfikacja zagrożeń	119
30. Ścieżka oceny ryzyka zawodowego w szkole.....	120
31. Ocena ryzyka zawodowego na stanowisku pracy projektanta przy projektowaniu wspomaganym komputerem	121
32. COVID-19 w ocenie ryzyka – gotowy wzór	123